

Sammendrag av høringsuttalelser med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilrådning for Rødberg marine verneområde i Rissa kommune, Sør-Trøndelag fylke

Forslag

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med dette fram forslag om vern av Rødberg marine verneområde i Rissa kommune (ca. 16 km²).

Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som marint verneområde i medhold av lov 19.06.2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 39. Av § 39 framgår at det kan opprettes verneområder i sjø for å beskytte marine verneverdier, herunder naturverdier som er økologiske betingelser for landlevende arter. Det foreslåtte området tilfredsstiller kravene i § 39 bokstavene b, c og f.

b) Som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,

c) representerer en bestemt type natur,

f) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven kapittel II

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene for naturtyper i §§4 og 5 skal også trekkes inn i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelsene skal således inngå som en integrert del av skjønnsutøvingen ved etablering av områdevern etter naturmangfoldloven kapittel V, og det skal framgå av beslutningen hvordan prinsippene er vektlagt og vurdert. Prinsippene skal også inngå som en integrert del av beslutningen knyttet til tiltak og bruk i det etablerte verneområdet.

Miljøkonsekvensene av vernet skal vurderes i helhet og i et langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte vernet og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Kunnskapsgrunnlaget

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Beslutninger skal også bygges på erfaringsbasert kunnskap, herunder samisk kunnskap dersom dette foreligger.

Det foreligger god kunnskap om de store kvalitetene knyttet til naturverdiene i det foreslåtte verneområdet Rødberg. Rødberg inngår som et av områdene som Rådgivende utvalg for marin verneplan har anbefalt tatt med i første fase av marin verneplan. Utvelgelse av områder ble gjort på bakgrunn av bl.a. en

analyse av utbredelsen til de best kjente bunnlevende marine arter (2335 av et utvalg på 4218), og inndelingen av kysten i tre biogeografiske regioner. Potensielle områder ble delt inn i seks kategorier. Utvalget vektla at det skulle velges ut områder fra hver av de seks kategoriene innen hver av de tre biogeografiske regionene. Utvalget pekte på at det vil ta mange år før en har god oversikt over det biologiske mangfoldet i våre marine områder, og la til grunn at det er kjent at det er en sammenheng mellom forekomst av planter og dyr og bunnforholdene generelt. Ulike organismer finnes på mudderbunn, sandbunn, stein- og grusbunn og fjellbunn. Andre fysiske miljøforhold, som lys, dyp, saltholdighet og havstrømmer, spiller også avgjørende roller for forekomst og utbredelse av arter. Bunntopografi og bunnforhold er i store trekk kjent i norske kyst- og havområder selv om detaljert kartlegging i mange tilfeller ikke er gjennomført. Ved å vektlegge informasjon om geologi og geomorfologi kan en generelt forvente at det indirekte tas hensyn til arter og arts mangfold, selv om dette ikke er spesielt kartlagt. Ved gjennomgangen og prioriteringen av områdene innen hver kategori, ble det gjort kryssreferanser til lignende lokaliteter innen andre kategorier for å ha en best mulig samlet oversikt. Utvalget forslo på dette grunnlaget at 36 områder tas med i første fase av arbeidet med marin verneplan, som har hovedfokus på Norges kystområder og territorialfarvann. Disse områdene ble av rådgivende utvalg vurdert å være rimelig godt dekket opp med hensyn på representativitet gjennom de 36 områdene. Utvalget pekte likevel på suppleringsbehov i form av både konkret og geografiske områder og kategorier av områder fra ulike deler av landet.

Kunnskapen om naturforholdene i Rødberg er sammenstilt i tilrådingen fra Rådgivende utvalg for marin verneplan fra 2003 og 2004, samt i utkast til forvaltningsplan for området. Korallrevet på Rødberg har vært kjent siden 1800-tallet og har blitt brukt som et forskningsområde og undervisningslokalitet siden 1872 både av norske og utenlandske forskere. I de senere årene har Rødberg hovedsakelig blitt brukt som forskningslokalitet for forskere fra NTNU og NINA.

Den foreliggende kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologiske tilstand i denne saken vurderes å stå i et rimelig forhold til sakens karakter. Korallrevet på Rødberg bør kartlegges nærmere som grunnlag for en best mulig forvaltning av området, men det legges til grunn at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om verneverdiene til at det kan treffes vedtak om vern. Kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken i hovedsak skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er etter Fylkesmannens vurdering oppfylt.

Effekten av vernet

Verneforskriften åpner for at pågående aktiviteter kan videreføres. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha særlig negativ innvirkning på disse artene og naturtypene. Vernebestemmelsene er til hinder for at det kan gjøres vesentlige inngrep i området. For enkelte aktiviteter vil det derfor gjelde restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Arbeidet med utarbeidelse av forvaltningsplan er igangsatt med definerte bevaringsmål, som grunnlag for å overvåke tilstanden i området. Vernet vil med stor grad av sannsynlighet føre til en positiv utvikling for økosystemet, naturtypene og artene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Naturmangfoldloven § 10 setter krav om at påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Pr. i dag vurderes området Rødberg i liten grad å være utsatt for inngrep og aktiviteter som belaster økosystemet.

Når det gjelder fremtidig belastning, setter verneforskriften forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ effekt på naturmangfoldet i området. Aktiviteter som kan tillates blir nærmere regulert innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriften, og regulering av den enkelte aktivitet vil kunne vurderes i forhold til samlet belastning i verneområdet. Gjennom den overvåkning som det legges opp til, vil tilstandsutviklingen kunne følges. Dette kan gi grunnlag for iverksetting av tiltak ved eventuell negativ påvirkning av verneverdiene. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Fylkesmannen mener det er sannsynlig at vernet vil ha en positiv effekt på naturmangfoldet. Vernevedtaket medfører ikke miljøforringelse. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, vurderes derfor ikke som relevant i forhold til selve vernevedtaket. I forbindelse med dispensasjoner fra vernebestemmelsene vil det imidlertid av hensyn til verneverdiene kunne være aktuelt å sette vilkår som medfører kostnader for tiltakshaver.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er i verneprosessen vektlagt i forbindelse med fastsetting av forslag til generelle unntak og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Prinsippene i naturmangfoldloven vil også bli vurdert og vektlagt ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften og i arbeidet med forvaltningsplan for området.

Verneverdier

Det foreslåtte verneområdet ligger på nordsiden av Trondheimsfjorden, i overgangen mellom det ytre og midtre fjordavsnittet. Dette er en strømrisk hardbunnslokalitet med rike korallforekomster og i tillegg består området av næringsrike bløtbunnslokaliteter i Grønningsbukta og Prestbukta som er viktige næringsøksområder for fugl. Området er godt kartlagt og har det største mangfoldet av flora og fauna i Trondheimsfjorden. Totalt er minst 2/3 av de marine artene i fjorden registrert her (minst 600 arter) og det finnes både sørlige og nordlige arter som overlapper med sine utbredelsesgrenser. Minst 15 av de 17 kjente norske korallartene er påvist, sammen med en artsrikdom av mollusker, børstemarker, krepsdyr, pigghuder og sekkdyr. De sterke tidevannsstrømmene som vesentlig går i vestlig retning, fører med seg både organisk materiale og plankton, og bidrar til det rike dyrelivet på denne lokaliteten.

Området inkluderer sjøarealene som ligger i Grønningsbukta naturreservat.

Trusler mot verneverdiene

De største truslene mot verneverdiene i Rødberg er alt som kan endre økosystemet og spesielt korallrevet og inngrep som i nevneverdig grad vil påvirke sjøbunn, vannutskifting og strømforhold. Dette kan være inngrep som utfylling, mudring, uttak og deponering av masse, sprenging, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. Korallrevet inneholder sårbare og saktevoksende organismer med lav toleranse ovenfor fysiske inngrep og fiske med aktive bunnredskaper. Klimaendring og forsuring av havet kan bli en økende trussel fremover.

Andre interesser

Området benyttes av yrkesfiskere hvor det fiskes etter lyr og krabbe. I Prestbukta brukes området aktivt til rekreasjon og friluftsliv, hvor det er badeplass som brukes både av fastboende og turister, samt fritidsfiske. Museet Kystens Arv bruker området til naturveiledning og aktiviteter knyttet til dette. Industriområdet på Rødbergneset har noe båtaktivitet inn og ut av det planlagte verneområdet, samt en inntak- og utløpsledning i tilknytning til driften. Området har stor betydning for forskning og kjent gjennom tidene som er klassisk forskningslokalitet.

Saksbehandling

Bakgrunn

Rødberg er en av fire områder i Trondheimsfjorden som ble sendt ut på høring samtidig, og ett av 36 kandidatområder for marint vern som ble utpekt i tilrådning fra Rådgivende utvalg for marin verneplan. Utvalget var bredt sammensatt og ble nedsatt av Miljøverndepartementet i samråd med Fiskeri- og kystdepartementet (den gang Fiskeridepartementet) og Olje- og energidepartementet i 2001. Utvalget ga sin endelige tilrådning i 2004. Utvalget vurderte at de 36 områdene til sammen representerte et godt og balansert utvalg av undersjøisk natur fra kysten og skjærgården. Ved utvelgelse ble særegenhet og representativitet sett i forhold til regioner og kyststrekninger vektlagt. Det ble også vektlagt at områdene skulle være lite påvirket og at de kunne tjene som referanseområder for forskning og overvåking. Områdene er delt inn i seks kategorier hvor Rødberg er plassert i kategori to – strømrrike områder.

Saksgang

Melding om oppstart av planarbeidet ble kunngjort i 21.09.2009 og sendt ut på bred innspillrunde. Høsten 2013 ble det gjennomført en høring på forlengelse av virkningene av kunngjort verneforslag. Virkningene av kunngjort verneforslag ble forlenget til 27.08.2015, jf. Naturmangfoldloven § 44 og Miljødirektoratets vedtak av 31.01.2014. Utkast til verneforskrift og vernekart for Rødberg ble oversendt til Miljødirektoratet den 11.09.14 for faglig gjennomgang. Den 31.10.14 fikk Fylkesmannen tilbakemelding fra Miljødirektoratet om å foreta mindre justeringer i forskriftene, samt et oppdrag om å utarbeide utkast til forvaltningsplan for både Rødberg og Gaulosen. Forslag om marint verneområde og forvaltningsplan ble sendt ut på høring 11.05.15. til berørte grunneiere og andre interesserte. I forbindelse med høringen ble det arrangert åpent møte

27.05.2015 på Museet Kystens Arv i Rissa kommune. Fristen for å komme med uttalelse til verneforslaget var satt til 01.08.2015.

En referansegruppe ble opprettet bestående av representanter fra Rissa kommune, FTN, Fosen naturvernforening, Fiskarlaget Midt-Norge, Rissa bondelag, Museet Kystens arv, Statsbygd båtlag, Fiskeridirektoratet region Trøndelag og Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag. Referansegruppen har bidratt i arbeidet med å utarbeide verneforslag og forvaltningsplan for området.

Viktige endringer under verneplanprosessen

Avgrensing

Det tilrås ingen endringer som følge av høringen

Navn

Området ble omtalt som Rødberg i høringsforslaget. Kartverket opplyser om at dette ikke er registrert i Sentralt stadsnavnsregister. Fylkesmannen tilrår endring av navn til Rødberget.

Verneforskrifter

Det tilrås endringer i forskriftsforslaget på bakgrunn av høringen i form av justering av bestemmelser.

Viser til nærmere omtale under Fylkesmannens kommentarer og tilrådning.

Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Forvaltning

Miljødirektoratet har myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for verneområdene, og det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen.

Statens naturoppsyn (SNO) vil ha det overordnede ansvar for oppsynet i området.

Det kan være aktuelt å informere om verneområdene i form av informasjonsskilt- og tavler. Disse vil imidlertid ikke bli satt opp på privat grunn uten avtale med grunneier. Grensemerking kan gjennomføres på privat grunn, og grunneier vil eventuelt bli orientert på forhånd, jf. naturmangfoldloven § 47.

Forvaltningsplan vil bli ferdigstilt snarest mulig etter vernevedtak.

Erstatning

Etter naturmangfoldloven § 50 har eier eller rettighetshaver som helt eller delvis får vernet sin eiendom rett til erstatning for økonomisk tap når et vern medfører en vanskeliggjøring av igangværende bruk. For bruk som trenger tillatelse fra offentlig myndighet, gjelder retten til erstatning bare hvis tillatelse er gitt før det er foretatt kunngjøring av verneforslaget. Når disse vilkårene er oppfylt, fastsettes erstatningen for tap i igangværende bruk i samsvar med utmålingsreglene i ekspropriasjonserstatningsloven.

Planstatus

I kommuneplanens arealdel ligger forslaget til Rødberg marine verneområde i områder definert med ulike reguleringsformål. Sjøarealet nærmest fjæra er regulert som landbruk-, natur- og fritidsområde (LNF) i sjø og vassdrag mens det lenger ut er vannareal for allmenn flerbruk. I Prestbukta er det et område som er regulert til friluftsområde i sjø/vassdrag, området utenfor Museet Kysten Arv er regulert til annet spesialområde - museumsområde sjø.

De landområdene som grenser til verneområdet er i hovedsak landbruk-, natur- og fritidsområde, mens rundt Rødbergneset er sjøarealet regulert til nåværende- eller utvidelse av småbåthavn og nåværende friområde. Deler av Grønningsbukta er vernet som naturreservat, både i sjø og på land.

Høringsinstanser

I tillegg til berørte grunneiere og rettighetshavere, har følgende organisasjoner og instanser (lokale, regionale og sentrale) hatt verneforslaget til uttalelse (til sammen 70 stk):

Statkraft SF, Statnett SF, Sør-Trøndelag politidistrikt, Oljeindustriens Landsforening, Norges Bondelag, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Taretrålfiskernes Forening, Kgl. Norsk Båtforbund, Norske Sjømatbedrifters Landsforening, Fiskeridirektoratet, Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Kystverket, Riksantikvaren, Forsvarsbygg, Landbruksdirektoratet, Arbeids- og sosialdepartementet, Reindriftsforvaltningen, Kommunenes sentralforbund, Sjøfartsdirektoratet, Direktoratet for mineralforvaltning, AVINOR AS, Luftfartstilsynet, Statens vegvesen, Museet Kystens arv Museene i Sør-Trøndelag, Marine Harvest labrus, Stadsbygd, Rissa kommune, Fosen Naturvernforening, WWF, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Forum for natur og friluftsliv, Norges Kystfiskarlag, Norges JFF, Sør-Trøndelag, Natur og ungdom, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Sør-Trøndelag, NTNU, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, NTNU-Vitenskapsmuseet, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Trondhjems Turistforening, Norsk institutt for naturforskning (NINA), SABIMA, Fiskarlaget Midt-Norge, Miljødirektoratet, Mattilsynet regionkontoret for Trøndelag, NJFF – Sør-Trøndelag, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norges geologiske undersøkelser (NGU), Norges naturvernforbund, Sjøfartsdirektoratet, Statens kartverk, Friluftslivets fellesorganisasjon, Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Sametinget, Norges seilforbund, Fiskeridirektoratet Region Trøndelag, Havforskningsinstituttet, Norges Dykkeforbund, Kystverket Midt-Norge, Fiskeri- og Havbruksnæringens landsforening, Norges idrettsforbund, Norsk Bonde- og Småbrukerlag, Norges Miljøvernforbund, Statens vegvesen region Midt, Statens naturoppsyn og Artsdatabanken

Merknader til verneforslaget

Verneforslaget ble sendt på høring 11.05.2015, med høringsfrist 01.08.15. Det har kommet inn 20 høringsuttalelser til marint verneområde i Rødberg. NTNU Vitenskapsmuseet sendte høringsuttalelsen første uka i august etter avtale om utvidet høringsfrist.

Da dette sammendraget av høringsuttalelser omfatter forslag av vern med verneforskrift og vernekart vil høringsuttalelsene rettet mot forvaltningsplanen

ikke vil bli beskrevet og vurdert i dette dokumentet. Forvaltningsplanen vil bli vedtatt av forvaltningsmyndigheten.

Sametinget, Statens vegvesen, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF), Fiskeridirektoratet Region Trøndelag, Norges vassdrags- og energidirektorat og Forsvarsbygg har ingen særlig merknad til verneforslaget.

Kystverket (Midt-Norge) mener at det som omhandler nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner i vernebestemmelsene § 5.1 blir flyttet til § 4.8, for å unngå en tungvint søknadsprosess. Påpeker at dersom nye sjømerker eller navigasjonsinstallasjoner skal settes opp er dette et relativt lite inngrep. Forklarer at en fast navigasjonsinnretning på en grunne eller et skjær vil ha et stangfeste på 14 cm i diameter, mens en flytende installasjon består som regel av en stake eller en bøye som beroende på størrelse er festet enten med kjetting eller tau til et lodd med maksimum 0,5 m². Kystverket opplyser om at det er liten sannsynlighet for nye navigasjonsinstallasjoner i Rødberg, og har erfaring fra andre verneområder hvor søkeprosess har vært tungvint.

Tormod Overland, vannscootereier Sandbakken Marina, er uenig i at det i henhold til forskrift om bruk av vannscooter og lignende ikke er tillatt for vannscootere å kjøre i verneområde, og i et 400 meter belte rundt. Han foreslår at forskrift om bruk av vannscooter blir opphevd eller at det i forskrift om marin verneplan blir et eget punkt om vannscootere hvor kjøring tillates.

Rissa kommune mener deres ønsker er ivaretatt gjennom verneprosessen. Kommunen har listet opp sine interesser i området og på hvilken måte disse punktene er ivaretatt i verneforskriften. Det er viktig for kommunen å kunne utføre drift og vedlikehold av eksisterende utslippsledning uten at det krever søknad om dispensasjon og at det er mulig å øke kapasitet eller ta i bruk endret teknologi med søknad om dispensasjon. Ved å utelate deler av Rødbergneset, som foreslått i vernekart, vil dette sikre næringsinteressene i området og gi mulighet til utvidelse av eksisterende havner. Det er viktig for kommunen at det bør fortsatt være mulig å fiske med bunnredskaper i undervisningssammenheng innenfor verneområdet, Museet Kystens Arv skal fortsatt være tilgjengelig med båt og det må være mulig med vedlikeholdsmudring av eksisterende kanal inn til museet. Avslutter med en oppfordring til samarbeid mellom Fylkesmannen, Museet Kystens Arv, Rissa kommune og kunnskapsinstitusjoner om arbeid for formidling av viktigheten med marint vern, og påpeker at Museet Kystens Arv kan være en mulighet for å få vist frem dette.

Kartverket forutsetter at kart over verneområdene blir utarbeidet og presentert etter Miljødirektoratets produktspesifikasjon. Kartverket kan ikke se at dette er fulgt opp i vernekartet. Påpeker at offentlige instanser har plikt til å følge skrivemåten i Sentralt stadnamnsregister (SSR). Opplyser om at Rødberg ikke er registrert i SSR og foreslår Rødberget eller Rødbergneset som navn på verneområdet. Informerer om at Rødberget er navn på gården på stedet mens Rødbergneset er et kjent navn som er sentralt plassert i forhold til verneområdet. Anmoder Fylkesmannen til å innhente uttalelse og veiledning fra Stedsnavntjenesten for Midt-Norge. Det minnes om at det endelige navnet på

det marine verneområdet meldes inn for registrering i Sentralt stadnamnsregister.

Per Raudberget sender inn samme innspillene som ved oppstart av forvaltningsplan, gjennom advokatfirmaet Advit, og kan i tillegg opplyse om at det tidligere har blitt drevet tanghøsting i området Rødberg/Grønningsbukta naturreservat. Til oppstartsmelding kan han opplyse om aktuelle inngrep på eiendommen, som på Brekkjaneset hvor det er innregulert utvidelse av småbåthavn. På vestsiden hvor det nå er regulert boligområder ønskes det at området blir regulert til industriområde, og at verneplanen åpner for eventuelle utfyllinger som kan komme i fremtiden. Ved bygging av naust kan det være aktuelt med mindre inngrep i strandsona som det bør åpnes for. Høsting av tang skal være lovlig, samt høsting av kråkeboller og snegler. Han mener at vernegrensa bør legges til storfjæra slik at det fortsatt vil være mulig å gjøre inngrep i strandsona etter plan- og bygningsloven. Videre menes det at tiltak som i dag er tillatt fortsatt må være tillatt etter vern, som fiske, jakt, sanduttak til eget bruk og dumping av åkerstein etter steinplukking. For å sikre byggverk mot erosjon er det ønske om en oppfylling av større sprengstein for å hindre utgraving.

Alfred Raudberget mener at vernegrensa bør trekkes inn til fjæra ved industriområdet på Rødbergneset, for å ivareta området biologiske- og historiske verdi. Opplyser at området har et myteområde for ærfugl, en naturlig strandlinje og at det i høsten 2014 ble observert oter rundt neset Flensborg. Har lagt ved flere bilder og historiske beskrivelser av området.

Kjell Arne Fossbakk mener det er viktig å kunne vedlikeholde kanten mellom land og sjø på eiendom for å forhindre skader på hus og eiendom, ved å tilføre stein til plastring, steinsetting og reparasjoner mot sjøen. Kan informere om at åkerstein fra landbruket også blir brukt til steinsetting og behov for å hente stein fra fjæra som har blitt vasket ut fra kanten. Håper at disse tiltakene kan videreføres etter opprettet verneområde. Påpeker at grunneierne i Grønningsbukta kan ta ut sand fra strandsona og at dette bør være likt på begge sider av Rødberg, helst bør grunneier kunne ta ut sand til eget bruk uten å søke dispensasjon. Det må være tillatt å reparere og vedlikeholde eksisterende dreneringer og avløp.

Sør-Trøndelag Fylkeskommune informerer om at de har politiske målsetninger om å støtte opp mot marine næringer og vurderer at planen om det marine verneområdet ikke vil begrense aktiviteten til Marine Harvest og muligheten for dispensasjon vedrørende legging av rør på havbunnen. Påpeker at ivaretagelse av Rødberg havn, fyr og kulturmiljø generelt, samt utvikling av industri bør ivaretas i kommunale planer etter plan- og bygningsloven. Da det ikke er kartlagt og verdisatt friluftsområder i Rissa kommune er det ingen kommentarer til dette.

Rissa Bondelag med berørte grunneiere ønsker at rettigheter som grunneiere tradisjonelt har blitt videreført etter et vern og kommer med en opplisting av punkter knyttet landbruket, som bør tillates: deponering av åkerstein og grovere tilkjørt sprengt stein for å hindre erosjon, bruk av gravemaskin i strandsonen til rydding og vedlikehold, uttak av løsmasser til eget bruk, planting av trær og såing av kulturplanter i strandsone, rett til å legge avløp fra drenering

og andre avløp i strandsonen, foreta vedlikeholdutbedring og senkning av eksisterende avløp, ivareta naustrettigheter samt atkomstmuligheter, fortsatt tillate jakt og flytting av vernegrensa til storfjæra for å minimere ulempene ved båndlegging av privat eiendom. Som tilleggsnæring ønskes det at grunneieren får tilgang til de naturgitte ressursene på sin eiendom, som sanking av tang, kråkeboller og skjell/snegler.

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) avd Sør-Trøndelag støtter opp om verneforslaget og er fornøyde med at området rundt Rødberg får vernestatus. Videre informerer NOF om viktigheten området har for fuglelivet, spesielt i fjære- og gruntvannsområdene. De har forslag til endring av verneforskrift § 1 hvor nest siste setning endres fra «*verneverdien...som igjen gjør Rødberg til et svært viktig næringssøksområde for fugl og fisk*» til «*verneverdien...som igjen gjør Rødberg til et svært viktig leve- yngle- og rasteområde for fugl og fisk.*». Har kommentar til forvaltningsplan.

Fosen Naturvernforening er positive til vernet og ser frem til at området blir vernet. De har noen forslag til endringer i forskriften. Med tanke på vernegrensa ønskes det at den blir dratt helt inn i Rødbergneset, jf p0lanforslag i vernekart 2009. Kan informerer om et lokalt viktig naturtypeområde (bløtbunnsområder i strandsonen) vil med dette komme innenfor vernegrensa. I Prestbukta finnes det svært viktige naturtypeområdet strandeng og strandsump og vernegrensa bør her vurderes å trekkes inn på land.

I § 3 punkt 3 foreslås det at det nevnes i opplistingen at området er vernet mot oppdrett, selv om det står at opplistingen ikke er uttømmende. Bygging av naust bør også tas med i opplistingen.

Vernebestemmelsene i § 3 bør få konsekvenser for utvidelse ved Marine Harvest, marinaene, båthotellet, tipping av stein/rundballer i fjæra, avfallsbrenning, utvidelse av muddersone/dybde ved Kystens Arv og også om utenforliggende aktivitet som forstyrrer verneverdiene.

Det foreslås at det opprettes et punkt 4 hvor det blir forbud mot vannscooter i tillegg til det forbudet som finnes i Forskrift om bruk av vannscooter og lignende, da dette vil være forstyrrende for sjøfugl. I tillegg bør RIB fjordrafting vurderes forbud.

I § 4 punkt 2 foreslås at det bør unngås gang/sykkelstier ved fjæra da dette vil være kontroversielt i forhold til fugleliv. Ønsker kun vanlig ferdsel.

Under punkt 6 ønskes det at det stilles krav til fiskeutstyr/fisketeknikker for å ivareta korallene. Bør være en lettfattelig regel som alle kan forstå og som gjelder hele verneområdet med kantsoner.

Under punkt 7 foreslås det forbud mot all jakt og fiske.

I § 5 punkt 4 foreslås det at flytebrygger tas bort fra teksten da det ikke kan være ønskelig med flere flytebrygger innenfor verneområdet.

I § 9 frarådes det lokal forvaltningsmyndighet. De ønsker at forvaltningsmyndigheten tillegges Fylkesmannen i Sør-Trøndelag da kommunen har ulike interesser å ta hensyn til. Det er også ønskelig at samtlige av marine verneområder i Sør-Trøndelag tillegges Fylkesmannen i Sør-Trøndelag da denne vernetypen er nokså ny.

Fosen naturvernforening uttrykker bekymring over forurensningssituasjonen på Rødbergneset.

Arne Reitan er positiv til marint vern i Rødberg, men påpeker at det er viktige verneområder og prioriterte naturtyper på landsiden som skulle vært inkludert i

verneområdet. Han er bekymret over mulig akutt forurensing i industriområdet på Rødbergneset og ønsker at dersom dette skulle skje at påvirkningen på korallene sjekkes ut. Han mener man bør vurdere om fiske med bunngarn skal forbys i sin helhet i verneområdet, eller minimum i de områder hvor det korallrevet har sin utbredelse. Det foreslås at det kommer inn i verneforskriften at industriområdet på Rødbergneset ikke kan bygges ut mer og at forbud mot vannscooter kommer inn i forskriften. Angående forvaltningsmyndighet ønskes det samme forvaltningsmyndighet for samtlige marine verneområder i Sør-Trøndelag, helst på fylkesmannsnivå. Fremover er det ønskelig at det fokuseres mer på de positive mulighetene et vern vil gi med informasjonsformidling. Har kommentarer til forvaltningsplan.

NTNU Vitenskapsmuseet støtter opprettelsen av et marint verneområde på Rødberg og redegjør for Rødberg som forskningsområde. Påpeker at det er viktig at Prestbukta og Grønningsbukta er inkludert i vernet da disse områdene er potensielle influensområder for nedstrøms påvirkning i havet. Mener at forbud mot oppdrettsaktivitet skal være sterkt, ikke bare for laksefisk og at det unngås fiske med aktive bunnredskaper. Disse to punktene bør reguleres sterkere i forvaltningsplan der disse er ment å ligge til grunn for tolkning av bestemmelsene i forskriften. Har forslag til endring av § 1 hvor «*Verneområdet omfatter overflaten og sjøbunnen*» endres til «*verneformålet knytter seg til overflaten, vannsøylen, og sjøbunnen*» og § 2 hvor «*verneområdet omfatter overflaten og sjøbunnen*» endres til «*verneformålet knytter seg til overflaten, vannsøylen, og sjøbunnen*»

Museet Kystens Arv støtter vernet på det sterkeste men uttrykker viktigheten av at vernet ikke blir til hinder for deres formidlingsvirksomhet. De har forslag til endringer i § 4 punkt 4 «*Førtøyning av småbåt og tradisjonsbåter, herunder anlegg av fastfærtøyning...*» da disse brukes i driften. I § 5 punkt 4 er det forslag til endring «*...herunder bl.a flytebrygger og færtøyninger, samt enkle kaikonstruksjoner som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støpning*» Videre vises det til en rekke punkter som er viktig for Museet Kystens Arv at blir ivarettatt; vedlikeholdsmudring, vedlikeholding av pålrekka, fiske med garn, friluftsliv og vanlig ferdsel, ferdsel med båt, og mulighet til å søke om dispensasjon til tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene.

Tematisk gjennomgang av uttalelser med Fylkesmannens kommentarer og tilråding

Vernenaavn

Området har blitt omtalt som Rødberg marine verneområde i høringsforslaget. Da dette ikke er et registrert stedsnavn i Sentralt Stadnamnregister, som Kartverket opplyser om, bør man se på et annet navn. Rødberget og Rødbergneset er de alternativer som Kartverket foreslår.

Etter høringsfrist har Fylkesmannen vært i kontakt med Språkrådet – Stedsnavntjenesten for Midt-Norge og Rissa kommune. Stedsnavnetjenesten fremmet forslaget om Rødbergneset da dette er en stor og markant lokalitet som ligger sentralt i verneområdet. Rissa kommune mener Rødberget er det beste alternativet, da Rødbergneset henviser til et bestemt nes.

Fylkesmannen mener valg av navn bør ha lokal forankring og at Rissa kommune sitt forslag derfor bør imøtekommes. Fylkesmannen vil ut i fra dette foreslå endring av vernenaavn til Rødberget marine verneområde. Navnet på verneområdet vil bli meldt inn for registrering i Sentralt Stadnamnregister.

Verneformål og verneverdier

Norsk Ornitologisk Forening påpeker at Rødberg ikke bare er et viktig næringsområde, men også viktig leve- yngle- og rasteområde for fugl og fisk, og at dette bør tas inn i formålet.

NTNU Vitenskapsmuseet mener verneformål og verneområdet knytter seg til vannsøylen, i tillegg til overflaten og sjøbunnen.

Fylkesmannen er enig i at området ikke bare er et næringsssøksområde for fugl og fisk, men også et viktig leve-, yngle- og rasteområde. Da formålet med vernet er knyttet til at området er et viktig funksjonsområde for fugl og fisk er det viktig å få frem hvilke funksjoner dette er. Ut i fra dette støtter Fylkesmannen forslaget til Norsk Ornitologisk Forening, slik at § 1 lyder «*verneverdien....som igjen gjør Rødberget til et svært viktig leve- yngle- og rasteområde for fugl og fisk.*».

Når det gjelder vannsøylen ble det etter faglig gjennomgang av høringsutkastet av Miljødirektoratet foreslått å vurdere fjerning av at verneformålet knytter seg til vannsøylen, på grunn av stor vannutskifting i området. Dette ble gjort, samt vannsøylen fjernet fra § 2 knyttet til den geografiske avgrensingen. Fylkesmannen ser nå at selv om det planlagte verneområdet har stor vannutskifting vil det være deler av området, spesielt i buktene, med mindre vannutskifting. Da verneformålet bl.a. knytter seg til funksjonsområder for fugl og fisk vil det være naturlig at verneformålet knytter seg til vannsøylen. Med bakgrunn i dette tilrår Fylkesmannen at vannsøylen tas inn igjen i §§ 1 og 2.

Avgrensing av området

Rissa bondelag med grunneiere og Per Raudberget mener at grensa bør gå til storfjæra (laveste flomål), mens Arne Reitan og Fosen Naturvernforening mener at vernegrensa skal gå opp på land slik at den kan dekke viktige naturtypeområder. Rundt industriområdet på Rødbergneset ønsker Fosen Naturvernforening og Alfred Raudberget at vernegrensa bør gå helt inn i fjæra. For Rissa kommune og Sør-Trøndelag Fylkeskommune er det viktig at de næringsinteresser som finnes på Rødbergneset i dag ivaretas.

Fylkesmannen viser til at vernegrensa mot land i forslaget er satt til midlere høyvann. Da fjæreamrådene har stor produksjon og har et stort biologisk mangfold er dette svært viktige funksjonsområder for fugler og fisk, vil det være hensiktsmessig at største delen av fjæra er inkludert i vernet. Det vil ikke være aktuelt å flytte vernegrensa til landarealer da vernekategorien bare omhandler sjø, jf. naturmangfoldloven § 39. Når det gjelder vernegrensa rundt industriområdet på Rødbergneset gikk den i oppstartsforslaget av 2009 opp til midlere høyvann. Gjennom en forhandlingsløsning med Rissa kommune ble grensa endret slik at det vil være mulig med utvidelse av eksisterende drift i henhold til Rissa kommunes arealplan. Fylkesmannen vil ikke legge til rette for fremtidige utfyllinger som ikke er planregulert. Med bakgrunn i dette vil Fylkesmannen ikke gjøre justeringer av vernegrensa.

Kart

Det endelige vernekartet vil bli utarbeidet i samsvar med Miljødirektoratets produktspesifikasjon. Fylkesmannen har ikke oppfattet dette som nødvendig for kart i verneforslag.

Oppdrett

Fosen Naturvernforening og NTNU Vitenskapsmuseet ønsker at verneforskriften skal sikre at det ikke åpnes for oppdrett innenfor området, og at det bør nevnes i opplisting § 3.

Fylkesmannen mener § 3 punkt 3 er dekkende for forbud av oppdrett, hvor oppdrettsanlegg vil komme under «*etablering av ulike typer anlegg*». Oppdrett er ikke forenelig med verneformålet da bunnfesting og nedslamming kan påvirke kvaliteten til korallene. Fylkesmannen viser til at i Trondheimsfjorden som Nasjonal laksefjord er oppdrett av anadrom fisk forbudt. Dersom det i fremtiden skulle bli lovlig med oppdrett i Trondheimsfjorden må det søkes dispensasjon etter § 6 i verneforskriften. Fylkesmannen vil ut ifra dette ikke gjøre justeringer i § 3 punkt 3.

Regulering av ferdsel

Fosen naturvernforening mener gang/sykkelstier bør unngås i nærhet til verneområdet.

Da en eventuell gang og sykkelveg vil ligge utenom vernegrensa vil dette ikke være aktuelt i å ta med et slikt forbud i verneforskriften. I en planleggingsfase av et inngrep må det vurderes om det vil ha påvirkning på verneområdene, etter naturmangfoldloven § 6 eller § 49, samt plan- og bygningsloven.

Fortøyninger

Museet Kystens Arv har forslag til endring av § 4 punkt 4 til «fortøyning av småbåter og tradisjonsbåter...»

Fylkesmannen viser til at i verneforskriften er fortøyning av småbåt et generelt unntak fra vernebestemmelsen. Med småbåter er det ment båter opp mot 15 meter. Museet bruker tradisjonsbåter i forbindelse med formidling av kystkultur, og disse tradisjonsbåtene kan være over 15 meter. Det er ønskelig at Museet Kystens Arv kan videreføre sin virksomhet, og Fylkesmannen vil imøtekomme forslaget og tillate oppankring av tradisjonsbåter. For å hindre at andre kommer med lignende båter kan det være aktuelt å spesifisere punktet til «fortøyning av småbåter og tradisjonsbåter til bruk av Museet Kystens Arv».

Høsting av tang, tare, kråkeboller, skjell og snegler

Per Raudberget og Rissa bondelag med berørte grunneiere ønsker at det skal være mulig å høste tang, samt kråkeboller, skjell og snegler.

Fylkesmannen viser til at i verneforskriften § 3 punkt 1 og § 4 punkt 5 er forbud mot skade og ødeleggelse og høsting av vegetasjon, herunder tang og tare. Tang og tare ses på som viktige arter i dette marine økosystemet og er viktige for andre organismer, og det vil ikke være forenelig med verneformålet med høsting av disse. Det kan vurderes mindre uttak etter § 6 generelle dispensasjonsbestemmelser. Høsting av kråkeboller, skjell og snegler vil være regulert av havressursloven og annet gjeldene lovverk. Så lenge høsting foregår i tråd med bestemmelsene i annet lovverk vil dette være forenelig med formålet i forskriftsforslaget for Rødberg.

Fylkesmannen vil i bakgrunn med dette ikke gjøre endringer i verneforskriften slik at den åpner for høsting av tang og tare.

Fiske

Fosen naturvernforening foreslår at det skal stilles krav til fiskeutstyr/fisketeknikker, helst et forbud. Arne Reitan og NTNU Vitenskapsmuseet ønsker en vurdering om fiske med bunn garn skal forbys i sin helhet i verneområdet. Museet Kystens Arv, Rissa kommune og Per Raudberget uttrykker at det er viktig å få fortsette med fiske.

Fylkesmannen viser til at det i verneforskriften er lagt opp til at fiske er tillatt i samsvar med lakse- og innlandsfiskloven og havressursloven. Fylkesmannen er enig i at det ikke er heldig med fiske med bunnredskaper i korallrevet da dette kan gjøre skade på korallene. Det skal vises aktsomhet ved fiske i nærheten av korallrev, jf. forskrift om utøvelse av fisket i sjøen kap. XIII «Beskyttelse av korallrev», § 66 Forbud mot å drive fiske i nærheten av korallrev. Per dags dato er ikke utbredelsen av korallforekomster tilstrekkelig kartlagt, men Fylkesmannen kan informere om at en slik kartlegging er planlagt gjennomført i løpet av 2016. I forvaltningsplanen legges det opp til å lage informasjonsmaterieell som kan gis ut til fiskere som bruker området, om hvor det ikke bør sette garn ol. Dersom det etter kartlegging i 2016 vil være et problem med fiske i nærheten av korallforekomstene kan det eventuelt vurderes om man skal forby enkelte fiskeutstyr i verneområdet. Med bakgrunn i dette vil Fylkesmannen ikke gjøre justeringer i verneforskriften.

Jakt og fangst

Per Raudberget og Rissa bondelag med grunneiere mener at jakt bør fortsatt være tillatt, mens Fosen naturvernforening foreslår forbud mot jakt.

Fylkesmannen viser til at jakt og fangst reguleres etter gjeldende lovverk i verneområdet. Så lenge disse lover overholdes kan ikke Fylkesmannen se at det i nevneverdig grad vil påvirke verneverdiene negativt. Fylkesmannen holder fast på forslaget i verneforskriften.

Aktivitet i strandsonen

Det er påpekt fra flere at sjøen eroderer i landarealer og gjør skade på eiendommer. Per Raudberget, Kjell Arne Fossbakk og Rissa bondelag med grunneier ønsker å kunne vedlikeholde kanten mellom sjø og eiendom, med oppfylling av større sprengstein for å hindre utgraving av sjøen. Rissa bondelag med grunneiere har i tillegg ønske om bruk av gravemaskin til rydding og vedlikehold. Per Raudberget ønsker å fortsatt ha mulighet til å dumpe åkerstein etter steinplukking. Rissa bondelag med grunneiere ønsker mulighet til planting av trær og såing av kulturplanter.

Fylkesmannen viser til steinsetting/plastring av kanten mellom sjø og land vil være tillat da dette kommer utenfor vernegrensa. Planting av trær og såing av kulturplanter vil også skje utenfor vernegrensa, men det bør her brukes stedegne planter og trær. Det er ikke restriksjoner for motorisert ferdsel i verneforskriften, noe som vil si at dette reguleres etter annet lovverk.

Dumping av åkerstein på spesielle steder har vært tillatt i Grønningsbukta naturreservat etter spesiell avtale etter erstatningsoppgjøret. Fylkesmannen har ikke negative erfaringer med dette. Da Rødberg marine verneområde vil overlappe med Grønningsbukta naturreservat vil det strengeste vernet gjelde.

Det vil si at spesiell avtale etter erstatningsoppgjøret om tømning av stein vil frafalle i det området som kommer innenfor marint verneområde. For å få tømme stein i verneområdet må det ut fra verneforslaget søkes dispensasjon etter § 6, noe som er en relativ streng bestemmelse knyttet opp mot naturmangfoldloven § 48. Fylkesmannen vil foreslå at det tas inn en ny bestemmelse i § 5, som åpner for at det etter søknad kan gis dispensasjon til tømning av åkerstein.

Uttak av sand

Per Raudberget, Kjell Arne Fossbakk og Rissa bondelag med grunneiere har ønsket om at man kan ta ut sand til eget bruk uten å måtte søke dispensasjon for dette. I tillegg vises det til at i Grønningsbukta kan tas ut en viss mengde med sand per år.

Fylkesmannen har erfaring fra andre lignende områder hvor det har vist seg vanskelig å kontrollere hvor mye sand som tas ut. Ved at forvaltningsmyndigheten behandler søknad om dispensasjon vil det være enklere å kontrollere hvor stort uttaket er, hvordan og hvor det tas fra. Det kan åpnes opp for at det kan gis flerårige dispensasjoner til slike små sanduttak. Da Grønningsbukta naturreservat vil overlape med det marine verneområdet vil det strengeste vernet gjelde. Dette fører til at de avtaler som er gjort om uttak av grus i erstatningsoppgjøret ikke vil gjelde i det marine verneområdet. Fylkesmannen vil med dette ikke gjøre justeringer i verneforskriften.

Nybygging og inngrep

Per Raudberget ønsker at det fortsatt vil være mulig med bygging av naust, og Rissa bondelag med grunneiere ønsker at naustrettighetene skal bli ivaretatt. Fosen naturvernforening har forslag om å fjerne flytebrygge fra forskriftsteksten, og gorbud mot bygging av naust. Museet Kystens Arv ønsker muligheten til å bygge en kai i fremtiden og ønsker at i § 5 punkt 4 legges til «,..samt enkle kaikonstruksjoner som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping».

Fylkesmannen viser til at vernegrensa mot land vil gå til midlere høyvann. Bygging av naust vil da komme utenfor vernegrensa og vil være regulert etter plan og bygningsloven. Dette gjør at bygging av naust og ivaretagelse av naustrettigheter vil ikke være til hinder i verneforskriften. Dersom det skal gjøres arbeid fra naust mot sjøen kan dette komme innenfor vernegrensa. Rydding av private båtstøer og båtutslipp som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping kan gjøres som generelle unntak fra vernebestemmelsene. Større inngrep må det søkes dispensasjon for å få tillatelse. Når det kommer til flytebrygger er dette et inngrep som regnes som små inngrep på bunnen. Det må søkes om dispensasjon for bygging av flytebrygge slik at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om inngrepet vil ha påvirkning på verneverdiene, samt kunne påvirke valg av plassering. Da det legges opp til et tradisjonelt bruk i verneområdet vil Fylkesmannen gi mulighet for en slik type dispensasjon, så langt det ikke påvirker verneverdiene. Angående kaikonstruksjoner regnes dette også som et teknisk tiltak, som bør vurderes etter § 5 punkt 4. Fylkesmannen ser på det som dekkende slik det står i § 5 punkt 4, slik at det ikke trengs å nevnes i opplistingen. Hvilke tekniske tiltak som forvaltningsmyndighet kan etter søknad gi dispensasjon til vil være nærmere forklart i forvaltningsplanen. Fylkesmannen vil ikke tilråde endringer i

verneforskriften etter forslag fra Fosen naturvernforening eller Museet Kystens Arv.

Oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner

Kystverket har forslag om å flytte § 5.1 til § 4.8, slik at oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner ikke krever søknad om dispensasjon.

Kystverket påpeker at et nytt sjømerke og navigasjonsinstallasjon både kan være fast eller flytende. Fylkesmannen kan se at en fast installasjon vil settes på et skjær eller ei grunne og ikke nødvendigvis være til hinder for verneverdiene. En flytende installasjon festes med et lodd til havbunnen. Fylkesmannen ønsker å kunne ha innvirkning på plassering av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner, slik at de blir plassert hensiktsmessig i forhold til korallene. Per dags dato er ikke koralllokalitetene godt kartlagt. En kartlegging av korallforekomster er planlagt i 2016. Da oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner allerede står oppført i spesielle dispensasjonssøknader kan ikke Fylkesmannen se at dette skal være en spesielt tungvint søknadsprosess. Fylkesmannen vil ut i fra dette ikke foreslå justeringer i § 5 punkt 1, oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner.

Nye rør/sjøkabler og andre fysiske innretninger

Rissa kommune, Kjell Arne Fossbakk, Rissa bondelag med berørte grunneiere ønsker muligheten til drift og vedlikehold kan utføres uten søknad om dispensasjon. Rissa kommune og Sør-Trøndelag Fylkeskommune mener man bør ha mulighet til å øke kapasitet, ta i bruk ny teknologi, legge parallelledninger og legging av rør på havbunn, ved søknad om dispensasjon. Rissa bondelag med berørte grunneiere ønsker å kunne legge avløp til fra drenering og andre avløp i strandsonen

Dette er tiltak som man kan utføre uten eller med dispensasjon. Fylkesmannen ser ikke at dette er i strid med verneforskriften, da dette blir dekket enten av § 4 punkter 8 og 9, eller § 5 punkter 2 og 3.

Vannscooter

Fosen Naturvernforening og Arne Reitan foreslår at forbud mot vannscooter tas inn verneforskriften. Tormod Overland er negativ til hvilke følger et vern får for hans nåværende bruk av vannscooter.

Fylkesmannen viser til at vannscooterbruk i verneområder blir regulert gjennom Forskrift om bruk av vannscooter og lignende. I denne verneprosessen er det ikke mulighet for å oppheve annet lovverk. Den nåværende forskrift om bruk av vannscooter og lignende ses på som tilfredsstillende til å hindre vannscooterbruk i området, og det vil ikke bli gjort noen endring i verneforskriften. Bruk av RIB-fjordrafting kommer under ferdsel med båt og andre fartøyer og er etter forslag av forskrift lovlig.

Forurensing

Fosen Naturvernforening og Arne Reitan er bekymret over forurensingssituasjonen på Rødbergheset.

Fylkesmannen viser til at utslipp fra landbruk og industriområdet på Rødbergheset vil være regulert av annet lovverk. Så lenge dette opprettholdes blir dette sett på som tilfredsstillende og ikke i konflikt med verneformålet.

Forvaltningsmyndighet

Fosen naturvernforening og Arne Reitan mener at forvaltningsmyndighet skal være på fylkesmannsnivå.

Fylkesmannen viser til at det er lagt opp til at Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal være forvaltningsmyndighet for Rødberg marine verneområde.

Formidling

Rissa kommune oppfordrer til samarbeid mellom Fylkesmannen, Museet Kysten Arv, Rissa kommune og kunnskapsinstitusjoner om arbeid for formidling av viktigheten med marint vern.

Fylkesmannen er positiv til et slikt tiltak, og har også nevnt dette i forslag til forvaltningsplan for Rødberg marine verneområde. Det kan søkes tilskudd til slike tiltak gjennom bestillingsdialogen forvaltningsmyndigheten har med Statens naturoppsyn hvert år. Fylkesmannen kan også opplyse om at det vil bli utarbeidet informasjonsplakat for verneområdet som vil bli utplassert på høvelige steder.

Fylkesmannen tilrår følgende endringer når det gjelder vernenaavn og verneforskriften:

Vernenaavn endres til **Rødberget marine verneområde**

- § 1 «Verneverdien knyttes til ....som igjen gjør Rødberget til et svært viktig **leve- yngle- og rasteområde** for fugl og fisk.»
«Verneformålet knytter seg til overflaten, sjøbunnen og **vannsøylen**»
- § 2 «Verneområdet omfatter overflaten, sjøbunnen og **vannsøylen**»
- § 4 «fortøyning av småbåter **og tradisjonsbåter til bruk av Museet Kystens Arv**»
- § 5 «**Tømming av åkerstein av grunneier.**»

Fylkesmannen tilrår at Rødberget marine verneområde vernes med den avgrensning av området som foreslått i høringsforslaget og forskriften, med de endringene som foreslås med navn og i §§ 1, 2, 4 og 5.

Forslag til forskrift, med endringer markert med blått

Forslag til forskrift om vern av Rødberget marine verneområde i Rissa kommune i Sør-Trøndelag fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon .....med hjemmel i lov 19.juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf.§ 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Rødberget marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåkning.

Rødberget er en strømrisk lokalitet som omfatter en spesiell geologisk struktur med grunne spektakulære forekomster av korallrev (bygd opp av øyekorall *Lophelia pertusa*) med et rikt biologisk mangfold, samt grunne sjøområder med tilhørende rik bunndyrfauna ved Grønningsbukta og Prestbukta. Verneverdien knyttes til bevaring av helheten i Rødberget, områdets økologiske funksjon som med sitt korallrev og bløtbunnsområder, gir et relativt rikt og mangfoldig plante- og dyreliv og som igjen gjør Rødberget til et svært viktig [leve-, yngle- og rasteområde](#) for fugl og fisk.

Verneformålet knytter seg til overflaten, sjøbunnen og [vannsøylen](#).

§ 2. Geografisk avgrensning

Det marine verneområdet berører følgende gnr/bnr: 11/1, 11/2, 11/3, 11/5, 12/1, 12/3, 12/8, 12/9, 12/16, 13/32, 13/40, 14/1, 14/3, 14/4, 15/1, 16/1, 16/6, 20/1, 20/2, 20/3, 20/4, 20/5, 20/6, 21/2 i Rissa kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på ca. 16 km² (inkl. landareal i tidevannssonen opp til midlere høyvann (normal flo) med enkelte unntak jf. vernekart). Verneområdet omfatter overflaten sjøbunnen og [vannsøylen](#).

Grensen for det marine verneområdet går fram av kart i målestokk ..... datert Klima- og miljødepartementet ..... Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Rissa kommune, hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. Vernebestemmelser

I det marine verneområdet må ingen foreta noe direkte eller indirekte som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

1. Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjon er forbudt.
2. Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt.
3. Området er vernet mot ethvert tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, konsentrerte forurensningstilførsler, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring, utslipp av kjølevann fra land og oppankring. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.
2. Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning og undervisning, beiting, rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.

3. Ferdsel med båt eller andre fartøyer.
4. Fortøyning av småbåt [og tradisjonsbåter til bruk av Museet Kystens Arv](#), herunder anlegg av fastfortøyning, dragfortøyning og oppankring mot land. Fortøyningsmiddel på faste fortøyninger må være i stein eller annet materiale som ikke forurenses.
5. Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressursloven og annet gjeldende lovverk, med unntak for høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
6. Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskloven.
7. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
8. Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner.
9. Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
10. Drift og vedlikehold av eksisterende kloakkanlegg og andre anlegg og innretninger.
11. Vedlikehold av eksisterende fortøyninger.
12. Oppgradering/fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.
13. Drift og vedlikehold av strømdempende påler i Prestbukta.

§ 5. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

1. Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs.
2. Legging av kabler og rørledninger og så langt mulig samlet i korridorer.
3. Oppgradering/fornyelse av sjøkabler som ikke faller inn under § 4.
4. Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene inkl. vannutskiftning og strømforhold nevneverdig, herunder bl.a. flytebrygger og fortøyninger.
5. Tilretteleggingstiltak for friluftsliv.
6. Vedlikeholdsmudring.
7. Mindre uttak av sand til eget bruk for grunneier
8. [Tømming av åkerstein av grunneier](#).
9. Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner

§ 6. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8. Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.